

РЕШЕНИЕ

№ 41307

гр. София, 23.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в
публично заседание на 06.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **7803** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).
Образувано е по жалба на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК:[ЕИК], подадена чрез юрисконсулт С. Т., срещу Решение № Ж-407 от 23.04.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), с което на дружеството са дадени задължителни указания в 14-дневен срок от получаването му да възстанови на В. Р. К. равностойността в евро на сумата 17 572,98 лв. с ДДС, заплатена като цена за присъединяване на обект за потребление на електрическа енергия в местността „Армутлука“, извън регулационните линии на [населено място], и в 7-дневен срок след изпълнението да представи на Комисията доказателства за това.
Жалбоподателят иска отмяна на решението и връщане на преписката за ново произнасяне. Поддържа, че отказът за съгласуване на инвестиционния проект представлява обективна пречка по чл. 9, ал. 4 от договора за присъединяване, че договорът е прекратен по чл. 39, а не развален по чл. 40, и че от платената прогнозна цена трябва да се приспадат фактически извършените работи. Позицията се на чл. 44, ал. 3 от Наредба № 6 от 28.03.2024 г. и на чл. 59 ЗЗД. В писменото становище от 05.10.2026 г. възразява и срещу начина, по който са определени началният момент на срока по чл. 9, ал. 3 и предпоставките за разваляне без допълнителен срок. Счита, че КЕВР се е намесила в частноправен спор и не е изяснила всички относими обстоятелства. Претендира разноски, включително юрисконсултско възнаграждение. В съдебното заседание не изпраща представител.
Ответникът – КЕВР, чрез юрисконсулт Д., оспорва жалбата и иска отхвърлянето ѝ. В писмените бележки поддържа, че дружеството носи отговорност за несъответствието на проекта с правилата

за пожарна безопасност и че са налице основания за разваляне на договора и възстановяване на пълния размер на платената цена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна - В. Р. К., лично и чрез адвокат Н. Б., оспорва жалбата, иска отхвърлянето ѝ и присъждане на разноски съгласно представен списък. Представена е и писмена защита чрез адвокат Б., с която се поддържа становището от съдебното заседание за неоснователност на жалбата и законосъобразност на оспореното решение на КЕВР.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд София – град, като взе предвид приетите по делото писмени доказателства и становищата на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

На 23.05.2023 г. В. К. е подал заявление за проучване на условията за присъединяване на нов обект „Жилищна сграда“ в поземлен имот с идентификатор 04279.106.4, местност „Армутлука“, извън регулационните линии на [населено място], както и за временно електроснабдяване за строителство (л. 25 и гръб). На 06.06.2023 г. дружеството е изготвило становища за условията за присъединяване (л. 32–35). За постоянното захранване е предвидено проектиране и изграждане на отклонение от въздушната мрежа ниско напрежение от ТП „1 – Струмско“ с приблизителна дължина 300 м и монтиране на стълбове.

На 12.09.2023 г. К. е подал заявление за сключване на договор за присъединяване (л. 36 и гръб).

На 15.09.2023 г. между него и дружеството е сключен Договор за присъединяване ДПЕРМ № [ЕГН], SAP № IB-32-23-41417 (л. 39–41 и гръб). На същата дата е издадена фактура № [ЕГН] за сумата 17 572,98 лв. с ДДС (л. 42). Плащането на тази сума е посочено в становището на дружеството и в решението на КЕВР (л. 24 и гръб; л. 12, гръб).

С анекс № [ЕГН] от 21.05.2024 г. е отразен актуалният идентификатор на имота – 04279.106.33 (л. 43).

С Решение за отказ, рег. № 7124пс-77 от 27.05.2025 г., Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Б. е отказала издаване на становище за съответствие на проекта с правилата и нормите за пожарна безопасност (л. 44 и гръб). В отказа е посочено, че при предвиденото разполагане на стълбовете свободната ширина на пътя остава 1,96 м, 2,65 м и 3,06 м при изискване за 3,5 м по чл. 27, ал. 8 от Наредба № Из-1971/2009 г.

На 30.07.2025 г. дружеството е предложило Споразумение № 2 към договора (л. 45), предвиждащо кабелно захранване с приблизителна дължина 370 м, предоставена мощност 8 kW и прогнозна цена 55 444,67 лв. с ДДС. Споразумението не е подписано от К..

На 23.09.2025 г. К. е подал искане с вх. № [ЕГН] за прекратяване на договора и възстановяване на платената цена (л. 46 гръб – 47). С електронно писмо от 07.10.2025 г. дружеството е посочило разходи в размер на 6 715,81 лв. без ДДС, които според него трябва да се приспадат, и е поискало потвърждение дали лицето желае да продължи процедурата по прекратяване (л. 47 гръб–48).

С електронно писмо от 17.11.2025 г., регистрирано с вх. № 100000174424 от 18.11.2025 г., адвокат Б. от името на К. е заявила едностранно прекратяване по чл. 87 и чл. 88 ЗЗД, позовала се е на виновно неизпълнение и е поискала връщане на цялата сума в седемдневен срок, както и представяне на документи за претендираните разходи. С отговор от 26.11.2025 г. дружеството се е позовало на чл. 9, ал. 2 и ал. 4 и чл. 39 от договора и е заявило, че подлежи на възстановяване остатъкът след приспадане на разходите.

На 22.12.2025 г. в КЕВР е постъпила жалба с вх. № Е-11В-00-61 от К. чрез адвокат Б. срещу удържането на част от платената сума (л. 55 и гръб). След указания от 07.01.2026 г. за представяне на пълномощно (л. 54), на 22.01.2026 г. е представен документ за представителната власт (л. 53 и гръб). С писмо от 27.01.2026 г. Комисията е изпратила жалбата на дружеството и е изисквала

мотивирано становище и преписката (л. 52).

В становище от 03.02.2026 г., постъпило в КЕВР на 05.02.2026 г. дружеството е описало извършените действия и е заявило, че първоначално посочените разходи включват 6 583 лв. без ДДС за проектант и 132,81 лв. без ДДС за такси. Посочило е, че след разговор проектантът се е съгласил да получи 700 лв. без ДДС за извършените дейности преди прекратяване на поръчката, поради което претендираните разходи са намалени на 832,81 лв. без ДДС (л. 24, гръб). Заявило е намерение да предложи споразумение за прекратяване и възстановяване на разликата.

Изготвен е доклад с вх. № Е-Дк-523 от 17.04.2026 г. и проект на решение. На закрито заседание на 23.04.2026 г., отразено в протокол № 98, т. 12, КЕВР в състав „Енергетика“ е приела доклада и е постановила оспореното решение. В гласуването са участвали председателят П. Младеновски и членът Т. Е., като решението е прието с два гласа „за“, от които един на член със стаж в енергетиката.

В Решение № Ж-407 от 23.04.2026 г. КЕВР е определила предмета на жалбата като отказ за възстановяване на пълния размер на цената за присъединяване и е приела, че проверката за договорно нарушение е в компетентността ѝ по чл. 76, ал. 4, т. 8 ЗЕ.

Комисията е отхвърлила становището на дружеството, че неизпълнението се дължи на причини, за които то не отговаря. Приела е, че отказът за съгласуване произтича от несъответствие на проекта с нормативните изисквания за широчината на пътя при предвиденото разполагане на стълбовете и че това несъответствие е могло и е следвало да бъде установено при проучването на условията за присъединяване. Посочила е, че предложеният анекс променя техническите условия, намалява мощността от 15 на 8 kW и увеличава цената от 17 572,98 лв. на 55 444,67 лв. с ДДС, което засяга функционалността на обекта и финансовата тежест за заявителя.

КЕВР е приела за приложим чл. 40, а не чл. 39 от договора. Според Комисията дружеството не е изпълнило задължението по чл. 9, ал. 3 да подаде документи за разрешение за строеж в шестмесечен срок от плащането, а несъответстващият на нормативните изисквания проект не позволява получаването на разрешение. Приела е, че К. е поискал разваляне на 23.09.2025 г., че и след изтичане на достатъчно дълъг срок договорът не е изпълнен и дружеството е заявило, че не може да го изпълни. На тази основа е заключила, че не е необходим друг допълнителен срок и че договорът е развален от изправната страна по чл. 40, поради което жалбата е основателна и платената цена подлежи на пълно възстановяване.

На основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 ЗЕ във връзка с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/2013 г. Комисията е дала на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД задължителни указания: в 14-дневен срок след получаване на решението да възстанови на В. Р. К. равностойността в евро на сумата 17 572,98 лв. с ДДС, заплатена като цена за присъединяване на обекта в имот с идентификатор 04279.106.4 в местността „Армутлука“, извън регулационните линии на [населено място], както и в 7-дневен срок след изпълнението да представи на КЕВР доказателства за него.

При така установената фактическа обстановка настоящият състав на Административен съд София – град прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна и срещу подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

На основание чл. 168, ал. 1 АПК съдът проверява законосъобразността на акта на всички основания по чл. 146 АПК, като съобразява материалния закон към момента на издаването му съгласно чл. 142, ал. 1 АПК.

По основанията по чл. 146, т. 1 АПК съдът намира, че решението е издадено от КЕВР в рамките на правомощията ѝ по чл. 22, ал. 1 и ал. 5 и чл. 76, ал. 4, т. 8 ЗЕ. Спазени са изискванията за

приемане на акта в състав „Енергетика“, видно от протокол № 98 от 23.04.2026 г. Догоорният характер на отношенията не изключва контрола върху задълженията за присъединяване. Възражението за недопустима намеса в договорните отношения е неоснователно.

По основанията по чл. 146, т. 2 АПК съдът намира, че актът е в писмена форма и съдържа фактически и правни основания, както и ясно формулирани указания. Не са налице липса на мотиви по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК.

Непълното изясняване на фактите и неправилните изводи от тях съдът ще прецени по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК.

По основанията по чл. 146, т. 3 АПК съдът приема, че КЕВР е установила основната последователност на отношенията: сключването на договора, плащането, отказа за съгласуване, предложената промяна и изявленията за прекратяване. Порокът по чл. 35 и чл. 36 АПК във връзка с чл. 144, ал. 1 от Наредба № 3/2013 г., който съдът приема, се отнася конкретно до началния момент на срока, чието неспазване Комисията е приела.

Чл. 9, ал. 3 обвързва шестмесечния срок за подаване на документи за разрешение за строеж с плащането и учредяването на необходимите вещни права, а чл. 21 урежда задълженията във връзка с тези права и значението им за сроковете. КЕВР е отчела само плащането, без да установи дали за конкретното договорено изпълнение са необходими такива права и дали и кога са учредени. Поради това началният момент на срока не е изяснен. Този пропуск не доказва спиране на срока или несъдействие от К.. Но ако допълнителни права не са необходими, уговорката не отлага началото му.

Непълнотата засяга пряко приетото нарушение на чл. 9, ал. 3, но сама по себе си не изключва неизпълнение на друго договорно задължение. Значението ѝ за крайния резултат следва да се прецени заедно с основанията, на които КЕВР е приела разваляне без допълнителен срок.

По основанията по чл. 146, т. 4 АПК съдът приема, че отказът за съгласуване установява несъответствие на конкретния проект с изискването за пожарен достъп. Той не освобождава автоматично оператора от отговорност по чл. 9, ал. 4, тъй като чл. 12 го задължава да изготви и съгласува нормативно съответстващ проект. Позоваването само на отказа на друг орган не обосновава освобождаване от отговорност.

Отговорността за несъответстващия проект обаче не е достатъчна за разваляне без допълнителен срок. КЕВР е приела, че дружеството е заявило невъзможност да изпълни договора. В отговора от 26.11.2025 г. то поддържа спиране на сроковете и се позовава на предложеното подземно хранване при променени условия. Това не е еднозначно признание за окончателна невъзможност за договореното изпълнение. Отказът за конкретния проект и неподписаното предложение с различни параметри също не установяват сами по себе си такава невъзможност. Комисията е придала на тези документи значение, което съдържанието им не обосновава.

Чл. 40 от договора и чл. 87, ал. 1 ЗЗД предвиждат подходящ срок за изпълнение с предупреждение за разваляне. Седемдневният срок в уведомлението от 17.11.2025 г. е за връщане на сумата, а не за изпълнение на задължението за присъединяване. Съдържанието на изявлението е установено. Неправилен се явява изводът, че изминалото време и посоченото от КЕВР заявление на оператора заместват предпоставките по чл. 87, ал. 2 ЗЗД. Не са обосновани нито невъзможност за изпълнение, нито безполезност на закъснялото изпълнение, нито необходимост от изпълнение непременно в уговореното време.

Затова от наличните документи не следва възприетото разваляне без срок и извежданото от него пълно възстановяване по чл. 88, ал. 1 и чл. 55, ал. 1 ЗЗД.

Позоваването на оператора на чл. 39 от договора не отстранява тези пороци. Клаузата урежда самостоятелно основание за прекратяване и различен ред за уреждане на отношенията, включващ

заплащане на фактически извършените работи. КЕВР изрично е изключила приложението ѝ и е обосновала пълното възстановяване с разваляне по чл. 40.

Контролът за законосъобразност обхваща именно така възприетите основания. В случая замяната на чл. 40 с чл. 39 не е само поправка на правна квалификация. Тя предполага отделна преценка на действието на изявленията и произтичащите от него финансови последици. Такава преценка не е направена в акта и не може да се предполага само от еднакъв възможен краен резултат. Съдът не приема, че прекратяване по чл. 39 непременно изключва пълно възстановяване, а че то не обосновава автоматично потвърждаване на указанието, издадено на друго, неустановено основание.

По основаниято по чл. 146, т. 5 АПК съдът съобразява, че указанията по чл. 22, ал. 5 ЗЕ служат за отстраняване на установени нарушения при присъединяването. Не се установява самостоятелно преследване на друга цел.

Незаконсъобразността в случая произтича от посочените нарушения по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК.

Неизясненият начален момент на срока и неправилната преценка на предпоставките за разваляне засягат непосредствено основанията, от които КЕВР е извела пълното възстановяване. Комисията е приела просрочие без установено начало на срока и е приравнила препятствието пред конкретния проект и изминалото време на основание за разваляне без допълнителен срок. При правилно изясняване и квалифициране на тези обстоятелства съдържанието на произнасянето би могло да бъде различно. Поради това решението следва да бъде отменено на основание чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК.

Преписката следва да се върне на КЕВР по чл. 173, ал. 2 АПК. Необходимо е ново произнасяне по жалбата след преценка на договорното изпълнение, действието на изявленията за прекратяване и съответстващите им последици. При неустановените предпоставки на възприетото от Комисията разваляне съдът не може да определи съдържанието на заместващо указание, без да извърши тази преценка за първи път на друго основание. Следва да се подчертае, че проверката се отнася до действително изложените съображения на КЕВР, а не до предполагаемата ѝ воля.

При новото произнасяне КЕВР следва да приложи чл. 9, ал. 3 във връзка с чл. 21 от договора, без да приравнява плащането с настъпване на всички предпоставки за начало на срока. Да разграничи отговорността за несъответстващ проект от основанията за разваляне без допълнителен срок по чл. 87, ал. 2 ЗЗД. Да съобрази различното действие на чл. 39 и чл. 40 и да обвърже съдържанието на произнасянето с приложимия договорен ред. Последващо изпълнение, ако е осъществено, следва да бъде съобразено, без повторно разпореждане на същото плащане.

С оглед изхода на спора и своевременното искане на жалбоподателя му се дължат разноски по чл. 143, ал. 1 АПК. Общият размер на разноските съдът определя на 127,82 евро, от които 25,56 евро – държавна такса и 102,26 евро – юрисконсултско възнаграждение.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 АПК, Административен съд – София-град, Трето отделение, 66 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № Ж-407 от 23.04.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране и ИЗПРАЩА административната преписка на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне по жалба с вх. № Е-11В-00-61 от 22.12.2025 г. на В. Р. К. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД при съобразяване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение, в едномесечен срок от получаване на преписката след влизане на решението в сила.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], сумата 127,82 евро (сто двадесет и седем евро и осемдесет и два евроцента), представляваща разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: